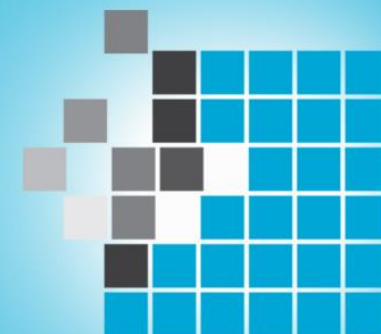

KONFERENCJA BADANIA W EDUKACJI

Warszawa, 19-20 października 2015 r.

Agnieszka Chłoń-Domińczak
**Uczestnictwo w zajęciach dodatkowych:
zróżnicowania i wpływ na osiągnięty poziom
wykształcenia**

Główne pytania badawcze

- Czy uczestnictwo w zajęciach dodatkowych ma znaczenie dla osiągniętego wykształcenia?
- Jak kształtuje się uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach dodatkowych?
- Co sprzyja uczestnictwu w zajęciach dodatkowych?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zajęcia dodatkowe – wnioski z literatury

- Literatura wskazuje na szereg korzyści wynikających z uczestnictwa dzieci i młodzieży w zajęciach dodatkowych (Cooper et al., 1999, Davalos et al. 1999, Eccles i Barber, 1999, Lipscomb, 2007):
  - rozwój kompetencji społecznych,
  - umiejętności współdziałania w grupie,
  - budowanie poczucia przynależności do grupy,
  - wspierają rozwój intelektualny dzieci i wpływają na ich osiągnięcia szkolne
- Zróżnicowanie dostępności (Stearns i Gleannie, 2010) :
  - Większa w większych szkołach
  - Zależy od sytuacji społeczno-ekonomicznej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Źródło danych

- Badanie „Uwarunkowania decyzji edukacyjnych” – badanie realizowane we współpracy z SGH
  - Badanie panelowe
    - Informacja o aktywności edukacyjnej, zawodowej członków gospodarstw domowych
- I runda: II połowa 2013 r.
  - Historie edukacyjne, zawodowe, rodzinne i migracyjne
  - 33 631 wywiadów w gospodarstwach domowych i 60 586 wywiadów indywidualnych
- II runda: II połowa 2014 r.
  - Aktywność zawodowa i wykluczenie społeczne
  - 24 365 (21 238 w próbie panelowej) wywiadów w gospodarstwach domowych i 59 584 (wywiadów indywidualnych)
  - Retention rate: 89,3%

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Czy uczestnictwo w zajęciach dodatkowych ma znaczenie dla osiągniętego wykształcenia?

- Analizy ścieżki przeprowadzone na populacji w wieku 23-40 lat
- Cel: identyfikacja czynników wpływających na osiągnięte wykształcenie i zależności pomiędzy tymi czynnikami
- Efekt oddziaływania uczęszczania na zajęcia dodatkowe:
  - Zmniejszenie ryzyka braku wykształcenia, a także wykształcenia na poziomie podstawowym/gimnazjalnym; ponadgimnazjalnym bez matury, średnim
  - Zwiększenie szans na osiągnięciu wykształcenia wyższego

Udział dzieci w zajęciach pozalekcyjnych na różnych etapach edukacji

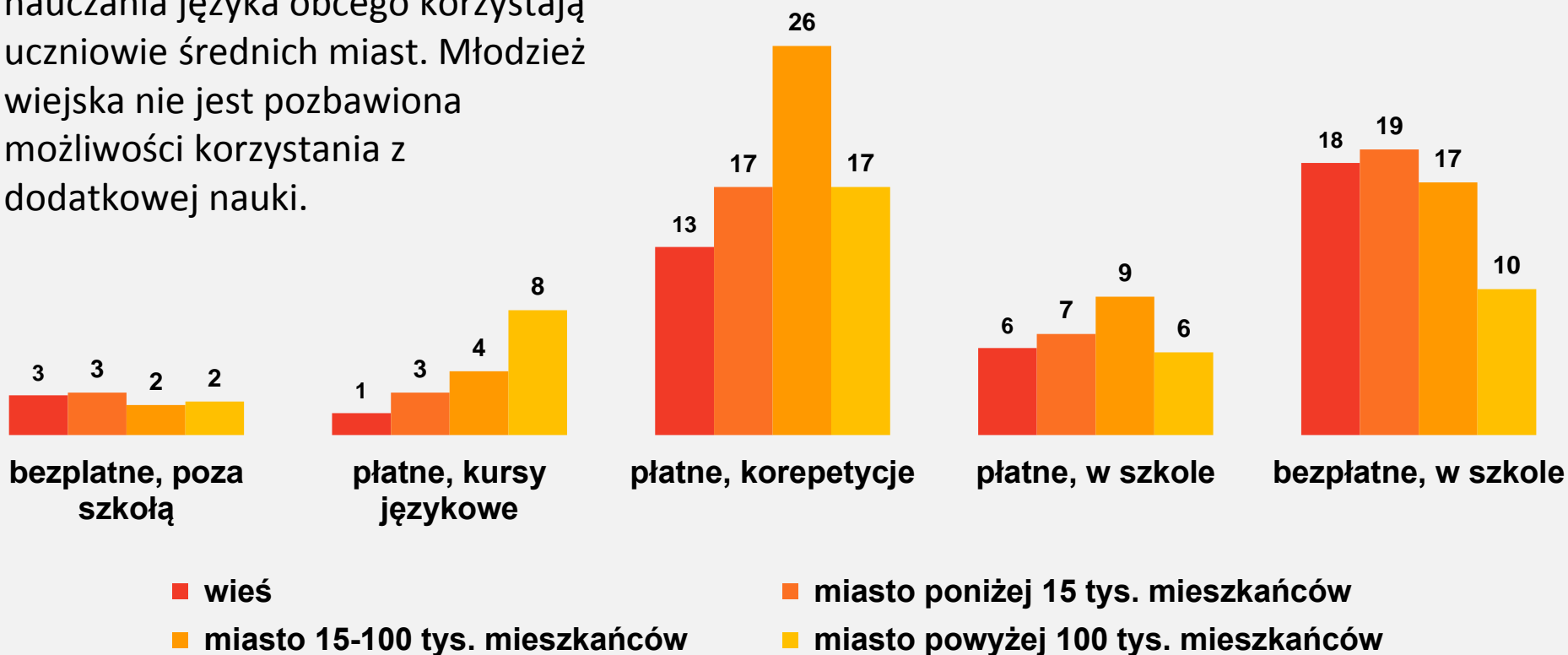
	Zajęcia sportowe	Nauka języków obcych	Inne zainteresowania/ nauka przedmiotu	Zaangażowanie w różne zajęcia (więcej niż 1 aktywność)
Przedszkole	56,7	53,6	32,7	35,0
SP kl. 1-3	55,0	30,7	50,6	34,5
SP kl. 4-6	56,5	33,2	52,3	37,7
Gimnazjum	48,5	32,6	47,9	29,6
Ogółem	54,1	37,5	47,4	35,3

Uczestnictwo gimnazjalistów w dodatkowych zajęciach językowych

Najczęściej z dodatkowych form nauczania języka obcego korzystają uczniowie średnich miast. Młodzież wiejska nie jest pozbawiona możliwości korzystania z dodatkowej nauki.

Źródło; IBE w przygotowaniu, BUNJO

Uczestnictwo dzieci w zajęciach dodatkowych – wyniki regresji logistycznej

	Zajęcia sportowe	Języki obce	Inne zainteresowania, przedmioty	Kilka aktywności
Płeć:				
dziewczynka	0,54**	1,26*	2,11**	1,39**
Etap edukacyjny:				
przedszkole	1,33	0,73	0,85	0,86
klasy 1-3	1,32*	0,65**	1,24	1,12
klasy 4-6	1,34**	0,94	1,44**	1,56**
Klasa miejscowości zamieszkania:				
wieś	0,75*	0,67**	1,17	0,69**
małe lub średnie miasto	1,13	0,61	0,96	0,85
Status na rynku pracy:				
niepracująca matka	0,84	1,09	1,09	0,99
niepracujący ojciec	1,14	0,72	1,06	0,81
Wykształcenie matki:				
gimnazjalne lub niższe	0,60*	0,44**	1,57	0,51**
zasadnicze zawodowe	0,82	0,41**	1,64**	0,67
średnie	1,09	0,65**	1,25	0,95
Wykształcenie ojca:				
gimnazjalne lub niższe	1,38	0,63	0,43**	0,42**
zasadnicze zawodowe	0,9	1,05	0,66**	0,57**
średnie	0,70**	0,89	0,8	0,59**

Ref: chłopiec, gimnazjum, duże miasto, pracująca matka i ojciec, wykształcenie wyższe matki i ojca

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wykształcenie głowy gospodarstwa a zaangażowanie w kształtowanie kompetencji dzieci – rozkład odpowiedzi

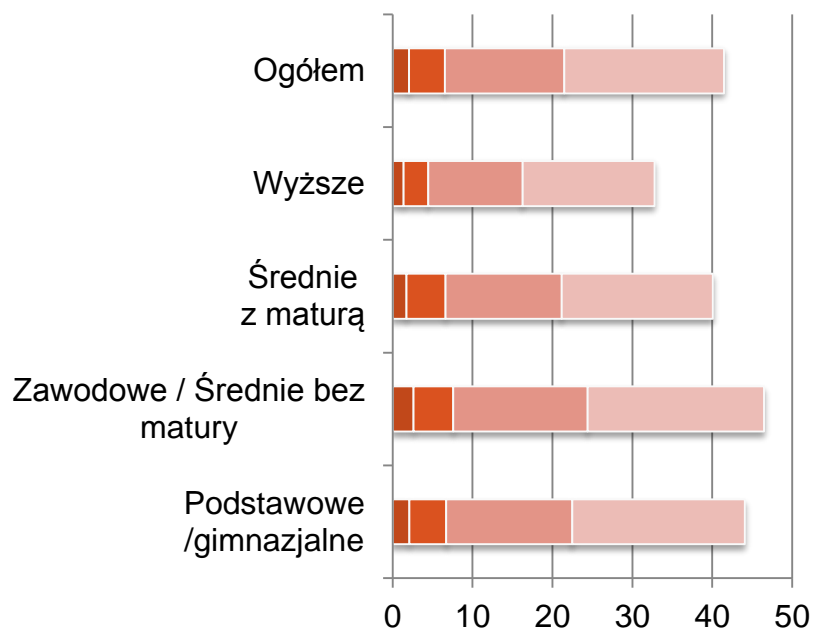
	Wykształcenie głowy gospodarstwa domowego				
	Podstawowe /gimnazjalne	Zawodowe / Średnie bez matury	Średnie z maturą	Wyższe	Ogółem
dzieci w wieku 1-7 lat					
czytanie dziecku	27,56	29,96	38,78	51,91	36,98
opowiadanie dziecku	30,55	30,71	39,26	51,73	37,67
śpiewanie piosenek	27,77	26,85	33,20	47,31	33,24
zabawa z dzieckiem (klockami, literami)	29,94	30,68	36,90	46,95	35,84
rozmowa z dzieckiem o tym, co robili razem	32,68	32,13	39,68	51,29	38,50
rozmowa z dzieckiem, o tym co przeczytali	27,05	27,79	35,01	47,21	34,00
zabawa z dzieckiem w gry słowne	22,91	22,94	30,81	39,69	28,79
pisanie liter i słów	17,98	19,50	24,46	30,16	23,04
czytanie na głos znaków, etykiet	19,27	19,54	23,81	32,47	23,57
zabawa w gry planszowe	16,51	16,30	21,10	26,27	19,84
dzieci powyżej 7 roku życia					
rozmowa o polityce, problemach społecznych	18,12	19,54	18,44	16,67	18,47
rozmowa o książkach, filmach, programach telewizyjnych	37,87	45,03	40,65	32,14	40,20
luźne pogawędki	52,59	55,98	47,52	35,22	48,72
rozmowa o szkole	52,71	57,06	48,28	35,20	49,34
wizyty w księgarni lub bibliotece	13,09	14,34	11,77	8,65	12,24
rozmowa o lekturach dziecka	31,64	36,62	32,52	26,51	32,68

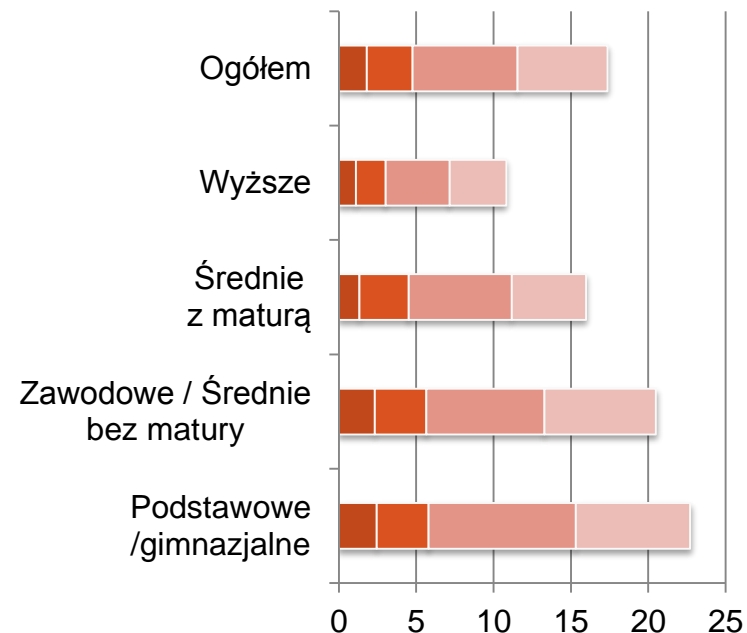

Dzieci rodziców z niższym wykształceniem częściej potrzebują pomocy w nauce - UDE

Pomoc dziecku w lekcjach i nauce w zależności od poziomu wykształcenia głowy gospodarstwa domowego

- Rzadziej niż raz w miesiącu
- Przynajmniej raz w miesiącu, ale rzadziej niż raz w tygodniu
- Przynajmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie
- Codziennie lub prawie codziennie

- Rzadziej niż raz w miesiącu
- Przynajmniej raz w miesiącu, ale rzadziej niż raz w tygodniu
- Przynajmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie
- Codziennie lub prawie codziennie

Wnioski

- Zajęcia dodatkowe są komplementarnym elementem edukacji dzieci i młodzieży
- Mogą wyrabiać umiejętność uczenia się przez całe życie, ważny dla osiągnięcia wysokich kwalifikacji
- Mogą sprzyjać kształtowaniu kompetencji społecznych i umiejętności „miękkich” (praca w grupie, praca projektowa)
- Odpowiedni dostęp do zajęć dodatkowych, szczególnie na terenach wiejskich, dostępnych dla osób o niskim statusie społeczno-ekonomicznym powinien sprzyjać wyrównywaniu nierówności edukacyjnych

Bibliografia

Rószkiewicz, M. i Saczuk, K. (red.). (2014). *Uwarunkowania decyzji edukacyjnych. Wyniki pierwszej rundy badania panelowego gospodarstw domowych. Raport tematyczny z badania*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych

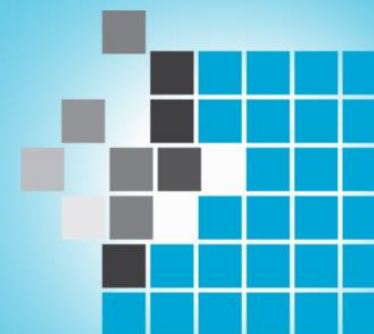
Rószkiewicz, M. i Saczuk, K. (red.). (2015). *Uwarunkowania decyzji edukacyjnych. Wyniki drugiej rundy badania panelowego gospodarstw domowych. Raport tematyczny z badania*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych

KONFERENCJA BADANIA W EDUKACJI

PODSUMOWUJĄCA PROJEKTY SYSTEMOWE:

**BADANIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI EDUKACJI ORAZ
INSTYTUCJONALIZACJA ZAPLECZA BADAWCZEGO**

**ROZWÓJ METODY EDUKACYJNEJ WARTOŚCI DODANEJ
NA POTRZEBY WZMOCNIENIA EWALUACYJNEJ
FUNKCJI EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH**

Warszawa, 19-20 października 2015 r.

Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl

www.ibe.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

